

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum honor sit aliquid spirituale, vel corporale? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

quòd ad exhibentes comparatur. Quamuis ergo virtuosì secundum se considerati, sint magis digni honore quàm personæ parentum: tamen filij magis obligantur propter beneficia suscepta ab ipsis parentibus, & coniunctionem naturalem, ad exhibendum cultum & honorem parentibus, quàm extraneis virtuosìs.

QVÆST. CIII.

De Dulia, in quatuor articulos diuisa.

D E inde considerandum est de partibus obseruantie. Et primò, de dulia, quæ exhibet honorem, & cætera ad hoc pertinentia, personis superioribus. Secundò, de obedientia, per quam earum obeditur imperio.

¶ Circa primum queruntur quatuor.

¶ Primo, vtrum honor sit aliquid spirituale vel corporale?

¶ Secundo, vtrum honor debeatur solis superioribus?

¶ Tertio, vtrum dulia, cuius est exhibere honorem & cultum superioribus, sit specialis virtus à laetitia distincta?

¶ Quarto, vtrum per species distinguatur?

ARTIC. I.

542

Vtrum honor importet aliquid corporale?

A D primum sic proceditur. Videtur, quòd honor non importet aliquid corporale. Honor enim est exhibitio reuerentiæ in testimonium virtutis, vt potest accipi à Philosopho in 1. * Ethicor. Sed exhibitio reuerentiæ est aliquid spirituale: reuereri enim est actus timoris, vt supra habitum est †. Ergo honor est aliquid spirituale.

* 1. 1. c. 5.
10. 5.

† 9. 8. 1. a.
2 ad 1.

* lib 4.
Ethi. c. 3.

aliquantum à
prin. 3. 5.

¶ 2 Præterea, secundum Philosoph. in * 4. Ethic. Honor est præmium virtutis. Virtutis autem quæ principaliter in spiritualibus consistit, præmium non est aliquid corporale: cum præmium sit potius merito. Ergo honor non consistit in corporalibus.

¶ 3 Præterea, Honor à laude distinguitur, & etià à gloria. Sed laus & gloria in exterioribus consistunt.

Ergo

Ergo honor consistit in interioribus & spiritualibus.
 SED contra est, quod Hier. * exponens illud pri-
 mæ ad Thimor. 5. Qui bene præsent presbyteri, duplici
 honore digni habeantur: &c. dicit, Honor; in præsen-
 tiarum vel pro elemosyna vel pro munere accipi-
 tur. Vtrumque autem horum ad corporalia pertinet.
 Ergo honor in corporalibus consistit.

*in epist.
ad Geru-
tiam ante
medium
incipit
inuer. 2. 1*

RESPONDEO dicendum, quod honor testifi-
 cationem quandam importat de excellentia alicuius.
 Unde homines qui volunt honorari, testimonium suæ
 excellentiæ querunt, ut per Philos. patet in * 1. & 8.
 Ethic. Testimonium autem redditur vel coram Deo
 vel coram hominibus. Coram Deo quidem, qui inspe-
 ctor est cordium, testimonium conscientiæ sufficit. Et
 ideo honor, quo ad Deum potest consistere in solo in-
 teriori motu cordis: dum scilicet aliquis recogitat vel
 Dei excellentiam, vel etiam alterius hominis, coram
 Deo. Sed quo ad homines aliquis non potest testimo-
 nium ferre, nisi per aliqua signa exteriora, vel verbo-
 rum: puta, cum aliquis ore pronunciat excellentiam
 alicuius: vel factis, sicut inclinationibus, obuiationi-
 bus, & alijs huiusmodi: vel etiam exterioribus rebus,
 puta in xeniorum, vel munerum oblatione, aut imagi-
 num institutione, vel alijs huiusmodi. Et secundum hoc
 honor in signis exterioribus & corporalibus consistit.

* 1. 1. c. 12
 et 1. 8. c.
 8. to. 5.
 De ima-
 ginu cul-
 tu per die-
 liam, seu
 latram.

Ad primū ergo dicendum, quod reuerentia non est
 idem quod honor: sed ex vna parte est principium
 motuum ad honorandum, in quantum scilicet aliquis
 ex reuerentia, quam habet ad aliquem, eum hono-
 rat. Ex alia verò parte est honoris finis, in quantum
 scilicet aliquis ad hoc honoratur, ut in reuerentia ha-
 beatur ab alijs.

Ad secundum dicendum, quod sicut Philosophus *
 ibidem dicit, Honor non est sufficiens virtutis præ-
 mium. Sed nihil potest esse in humanis rebus & cor-
 poralibus maius honore, in quantum scilicet ipsæ
 corporales res sunt signa demonstratiua excellentis
 virtutis. Est autem debitum bono & pulchro, ut mani-
 festo

li. 4. c. 3.
 ante me-
 diū to. 5.

testetur: secundum illud Matth. 5. Neque accendunt lucernam & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. Et pro tanto præmium virtutis dicitur honor.

Ad tertium dicendum, quod laus distinguitur ab honore dupliciter. Vno modo, quia laus consistit in solis signis verborum, honor autem in quibuscumque exterioribus signis: & secundum hoc, laus in honore includitur. Alio modo, quia per exhibitionem honoris testimonium reddimus de excellentia bonitatis alicuius absolute; sed per laudem testificamur de bonitate alicuius, in ordine ad finem: sicut laudamus bene operantem, propter finem. Honor autem est etiam optimorum, quæ non ordinantur ad finem, sed iam sunt in fine: ut patet per Philosophum in 1. Ethicor. Gloria autem est effectus honoris & laudis: quia ex hoc quod testificamur de bonitate alicuius, clarescit bonitas eius in noticia plurimorum. Et hoc importat nomen gloriæ. Nam gloria dicitur quasi clara. Unde ad Rom. 1. dicit quædam glossa Ambr.* quod gloria est clara cum laude noticia.

ARTIC. II.

Utrum honor propriè debeat superioribus?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod honor non propriè debeat superioribus. Angelus enim est superior quolibet homine viatore: secundum illud Matth. 11. Qui minor est in regno cælorum, maior est Ioan Bapt. Sed Angelus prohibuit Ioannem volentem se honorare: ut patet Apoc. vlt. Ergo honor non debetur superioribus.

¶ 2 Præterea, Honor debetur alicui in testimonium virtutis, ut dictum est*. Sed quandoque contingit quod superiores non sunt virtuosissimi. Ergo eis non debetur honor: sicut nec dæmonibus, qui tamen superiores nobis sunt ordine naturæ.

¶ 3 Præterea, Apostolus dicit ad Rom. 12. Honore inuicem præuenientes: & 1. Pet. 2. Omnes honorate. Sed hoc non esset seruandum, si solis superioribus honor

1. 1. r. 12.

10. 5.

id habet

Aug. in

1. 83. q. 9.

31. c. 1. f.

3. 4.

543

art. præc.

q. 63.

ar. 3.